

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK – Contich

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 344 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Tooneel-
speelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het
Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen.
— 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avont-
uur. — 327. De Reis in den nacht. — 328. De Zwarte Bende.
— 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare sol-
daat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonder-
land. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Ha-
ven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. —
336. Een brutale feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338.
De vlucht over de Schelde. — 339. Neels' avontuur. — 340.
De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342.
De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den
Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vacantie.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert Baesrode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

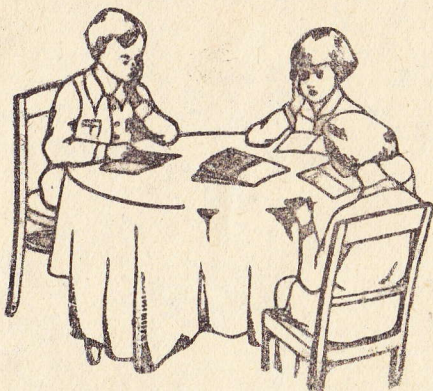
A. HANS

Nr. 351.

De Schat in den Kelder

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

A. HANS

Nr. 351.

De Schat in den Kelder

Uitgave :

A. HANS-VAN DER MEULEN
CONTICH.

DE SCHAT IN DEN KELDER

I.

Een meisje stond aan het molenhuis, een uurgaans van Gent, tegen de Leie, niet ver van den weg naar Deinze. 't Was een gure dag in Maart 1763. De Winter had streng geheerscht en velen in Vlaanderen leden nu gebrek.

En het meisje, dat veertien of vijftien jaar kon zijn, was mager en bleek, en zeer schamel gekleed.

Julia, de groote dochter van molenaar De Vries kwam aan de deur.

— Wel, Betje, wat is er kind? vroeg ze.

— O, Julia, moeder is zoo ziek en ik moest van haar vragen, of ge eens komt zien...

Een jonge man daalde haastig de molentrap af. Hij had door een kijkgat het kind bemerkt en dadelijk begrepen dat het om hulp kwam.

— Geen geschooi hier! riep hij op ruwen toon.

Betje keek hem angstig aan.

— Maar Maarten, doe niet zoo leelijk, vermaande Julia haar broer. Betje's moeder is erg ziek.

— Wat gaat ons dat aan! Gij zoudt alles weggeven! Trek rap naar huis! vervolgde hij tot het meisje.

— Wacht Betje, ik zal mee gaan naar moeder, hernam Julia vriendelijk.

— Maar dan zonder korf! snauwde Maarten, de zoon van den mulder. Gij zoudt er van alles heen sleepen: brood, spek, hesp. Wij kunnen geen arme menschen onderhouden.

— Zijt gij waarlijk zoo arm? klonk een stem.

Een deftig heer was langs een pad nader gekomen en had van achter een boschje het gesprek gehoord.

Maarten schrok en trok bij wijze van groet aan zijn muts.

— Mijnheer Van Beveren, er komen zoo veel bedelaars aan de deur, stamelde hij. Wij kunnen toch niet blijven geven.

— Er zijn veel arme menschen in dezen ongelukkigen tijd, hernam de heer Van Beveren. En wie welgesteld is, moet hulp bieden. Dat is een christelijke plicht. En wij moeten blij en dankbaar zijn, dat wij kunnen helpen. Julia, vervolgde hij tot de muldersdochter, ik kom eens naar uw vader zien, doch ik ga eerst eens met dat kind mee. Tot straks!

De goede, oude heer nam Betje bij de hand en zei:

— Wijs mij maar eens waar uw moeder woont.

Maarten keek hem bedremmeld na. Mijnheer Van Beveren was de eigenaar van veel akkerland, dat bij den molen behoorde.

— Daar staat gij nu! zei Julia.

— Mijnheer Van Beveren kan goed spreken over helpen, hij is schatrijk en moet niet wroeten, zooals ik, bromde Maarten.

— Wij zijn ook welgesteld en zullen ons in niets te kort doen, als wij armen helpen.

— Gij geeft veel te veel weg en dat moet gedaan zijn.

— Maarten, nu vader ziek is, stelt gij u aan, of gij hier de meester zijt.

— Wie zorgt er voor den molen? Wie bedient de klanten?

— En wie verzorgt vader en doet het huishouden? Kunnen wij nu niet in vrede leven! Gij hangt te veel aan 't geld.

— Ik werk er ook dikwijls nacht en dag voor. En dan onderhoud ik geen luijaards!

— Is vrouw Looze lui? Zij heeft altijd hard gewerkt, en nog meer sedert haar man dood is. Maar nu ligt ze ziek te bed. Heb toch wat medelijden. Er zijn vijf kinderen en Betje is het oudste.

— Dat gaat ons niet aan! Ieder moet voor zich zelf zorgen.

— Gij maakt u zelf ongelukkig door uw begeerte naar geld. De menschen zullen u minachten.

— Wat kan mij dat schelen! Ik wil rijk worden! En nu sta ik niet langer te kletsen, ik heb wat anders te doen!

Maarten keerde naar den witten molen terug, welks wieken zoefden in den fellen wind.

Julia ging naar binnen. Op de voutekamer lag de mulder al weken te bed. Hij was al lang ziekelijk, een kwaal op de longen, maar had het zoo lang mogelijk uit gehouden in zijn werk. Nu kon hij niet meer. En de dokter zag zijn toestand zeer ernstig in.

Julia had al drie jaar geleden haar moeder verloren. En nu vreesde ze, dat ook vader zou heen gaan. Dan bleef ze met haar broer over. En ze vroeg zich af, wat dat worden zou! Maarten was nooit vriendelijk. Hij dacht maar aan geld verdienen, en werd hard en ongevoelig.

Mulder De Vries lag wakker.

— Vader, straks komt mijnheer Van Beveren u bezoeken, zei Julia. Hij is nu even naar vrouw Looze. Betje was juist hier en mijnheer Van Beveren hoorde, dat haar moeder ziek was. Hij zal die arme vrouw helpen.

— O, ja, hij is zulk een brave man, die veel goed doet.

Julia zei maar niets van Maartens gedrag. Waarom haar kranken vader te bedroeven.

— Julia, zei De Vries, gij moet ook dagelijks wat aan de weduwe Looze geven

— Ja, vader.

— Haar man heeft altijd zoo flink op mijn land gewerkt. Hij was een vlijtige arbeider. Ja, het zijn harde tijden nu. En wanneer zal het beteren? Het is zoo dikwijls oorlog. Maar ik moet God danken, dat ik u en Maarten in welstand kan achter laten. Kijk, Julia, hier op dit papier staat wat ik bezit en aan u en Maarten nalaat.

— Maar vader, spreek daar nu niet over!

— Ja wel, kind! Ik voel wel dat ik niet meer van mijn ziekbed zal opstaan. En wij moeten er over durven spreken. Dat is moedig en oprecht. Ik zal er ook met mijnheer Van Beveren over praten. Hij zal u later goeden raad geven. Gij kunt altijd tot hem gaan, als gij in moeilijkheden verkeert. Hij is mijn eigenaar, maar nog meer mijn vriend. Julia, leg die papieren weg. Gij moet weten wat er is. Molen en huis behooren ons toe, maar ook wat land en dan het geld. Het spijt mij, dat ik het zeggen moet, maar Maarten zou er twist over kunnen zoeken... en u willen benadeelen. O, God geve, dat mijn jongen ver-

andert. Hij hangt te veel aan het geld, en dat brengt geen geluk.

— Vader, gij zult misschien nog genezen.

— Neen, kind... Ik voel het wel, dat ik elken dag zwakker word. Ik ga naar uw moeder dezen Zomer of tegen den Winter. God verleent me rustig den tijd, om afscheid te nemen van mijn kinderen en familie en om mij op den dood voor te bereiden.

Julia weende. Zij was altijd zoo diep ontroerd als vader op zijn heengaan doelde. En nu sprak hij er openlijk over.

— Julia, ik hoop dat gij met Steven trouwt, hernam De Vries. Hij is een brave boerenzoon en ik geloof dat hij u bemint. Gij kunt met Maarten alles zoo regelen dat hij op den molen blijft en dan zal er weer een De Vries mulder zijn, zooals grootvader en overgrootvader het waren.

Julia ruimde de kamer wat op en zette voor mijnheer Van Beveren een zetel naast vaders bed.

Na een half uurtje kwam de voorname bezoeker, die te Gent woonde. Hartelijk begroette hij den mulder. Hij vertelde dat hij bij weduwe Looze was geweest.

— Er is daar veel hulp noodig, zei hij. En elke week mag het oudste kindje naar Gent om wat geld en een korf levensmiddelen komen.

— En wij zullen het onze doen, verzekerde De Vries.

Julia liet mijnheer Van Beveren met vader alleen, want De Vries wilde nu immers eens ernstig over den toestand spreken.

Daarna at hij van Julia's geurig brood. Hij beмоedigde het meisje.

— Als vader er niet meer zal zijn, moogt gij altijd op mijn raad en bijstand rekenen, beloofde de goede man.

Voor hij naar Gent terug keerde, beklom hij den molen. Maarten had zich niet meer vertoond. Maar mijnheer Van Beveren zocht hem op.

— Zoo hard aan 't werk? vroeg hij aan den wit bestoven jonkman.

— Ja, mijnheer, er is veel te malen, antwoordde Maarten, die maar liever dit bezoek niet had gehad.

— Dat is plezierig. Doch, vriend, gij moogt niet alleen voor 't werk leven. Gij hebt ook uw zieken vader en uw zuster, en moet eens wat meer met hen klappen. Ik heb lang en ernstig met uw vader gesproken. Hij is zeer ziek en voelt dat hij spoedig zal heen gaan. En dan moet Julia ondervinden, dat zij een goede broer heeft.

— O, zij zal niet te klagen hebben, mijnheer, beweerde Maarten.

— Ik hoorde u dat arm meisje afsnauwen. Het was niet christelijk.

— Maar er loopt veel slecht volk rond en, als gij aan een bedelaar wat geeft, komen er den volgende dag wel twintig. Zij vertellen dat aan elkaar. Geeft gij op den duur niet meer, zij zouden 's nachts uw huis in brand steken!

— Ik weet dat er deugnieten rond dolen, al is het veel gebeterd sedert de slechte rooversbende van Jan De Lichte uitgeroeid werd. Maar dat kindje is toch niet verdorven, maar het dochtertje van een arme weduwe.

— Nu, ik zal er wat heen laten brengen.

— Maarten, wie het geld aanbidt, wordt ongelukkig voor zich zelf en voor anderen.

En mijnheer Van Beveren vermaande nog eenigen tijd den mulderszoon op ernstige, maar vriendelijke wijze.

— En nu ga ik naar Gent, sprak hij eindelijk. Het is guur weer, doch ik vind het gezond er maar eens door te trekken. Ik kan nu nog net vóór donker thuis zijn. Binnen kort kom ik nog eens vader bezoeken...

Maarten oogde mijnheer Van Beveren na.

— Oude femelaar, bromde hij. 'k Ben blij dat gij er van onder zijt. En al wat gij raaskalt, is bij mij 't eene oor in en 't ander uit. Arme menschen helpen, jawel! Sparen en schrapen... rijk wil ik worden! En Julia zal niets weg sleuren uit ons huis!

Maarten was dien avond zeer norsch. Ook tot

zijn vader zei hij weinig. Hij beweerde dat hij moe was en trok vroeg naar zijn bed.

II.

't Was October geworden. Julia De Vries hoorde de trompet van den koetsier der diligencie, den grooten reiswagen, die van Kortrijk naar Gent reed. 't Was een teeken, dat de wagen stopte. Er moest dus een passagier voor de buurt zijn.

— Misschien iemand van de familie die nog eens naar vader komt zien, dacht Julia.

Zij ging buiten. In den schemer zag ze daar op den weg de logge wagen, die veel passagiers vervoerde, want er zaten er zelfs boven. De diligencie stopte niet lang. Een heer kwam naar den molen toe.

— Wie kan dat zijn? vroeg Julia bij zich zelf.

Zij bleef nieuwsgierig op den drempel staan. Een jonge man trad nader.

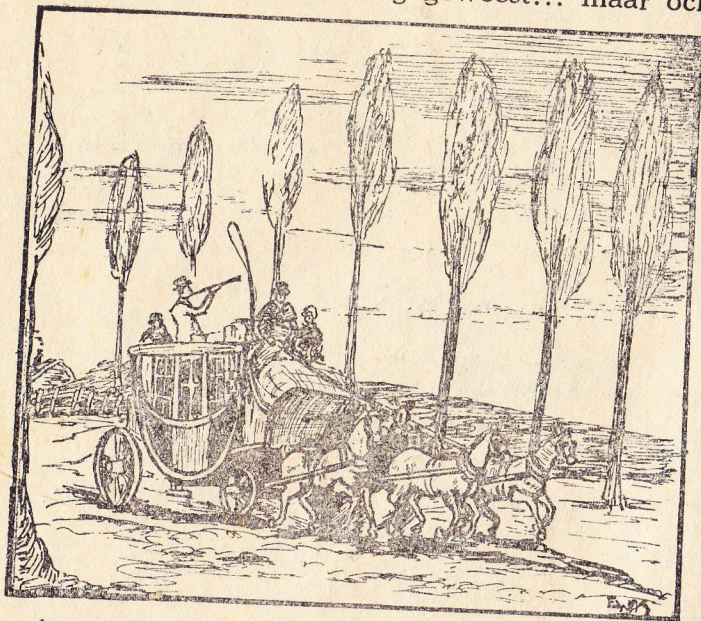
— In 't donker zult gij mij niet herkennen, maar bij 't lamplicht wel denk ik, zei hij.

— Uw stem is toch niet vreemd, sprak Julia.

— Ik ben Ferdinand Danneels.

— Ja, nu herken ik u, zei Julia. Gij zijt niet zoo veel veranderd.

— Ik kom van Frankrijk, sprak de bezoeker. En nu dicht bij Gent, dacht ik aan mulder De Vries, en ik kon niet nalaten eens goeden avond te gaan zeggen, nog eer de stad te betreden. Ik ben al lang uit Gent weg geweest... maar och,

niemand wacht mij daar. Ik ben eenzaam in de wereld.

— Wij hebben u inderdaad in langen tijd niet

meer gezien, zei Julia. En gij zijt een mijnheer geworden.

Ferdinand Danneels was inderdaad netjes gekleed.

Julia herinnerde zich Ferdinand heel goed. Zijn vader was meesterkuiper te Gent geweest en had nog school gegaan met Julia's moeder, die als kind te Gent bij een tante jaren had gewoond. Als vader vroeger naar Gent reed, spande hij uit bij kuiper Danneels, die den molenaar en zijn vrouw steeds minzaam ontving. Julia was er ook dikwijls geweest en leerde er Ferdinand, den vroolijken zoon, kennen.

Maar het echtpaar Danneels was kort na elkaar gestorven. Ferdinand was toen even in de twintig. Hij ging na den dood zijner ouders in dienst bij een kuiper en woonde daar. Hij kwam in 't eerst nog wel eens naar 't molenhuis, maar de bezoeken hielden naderhand op. En zoo had Julia Ferdinand in drie jaar niet meer gezien. Zij noodigde hem nu binnen.

— Ik ben lang in Frankrijk geweest, vertelde Danneels. En te Rijsel dreef ik handel in hout. Het is er mij heel goed gegaan. Maar ik verlangde naar Vlaanderen terug en zal mijn zaak naar Gent overbrengen.

— Er is hier veel veranderd, sprak Julia. Over drie jaar is moeder gestorven. Zij was al een heelen tijd ziekelijk. Vader ook, en hij heeft

gisteren er nog een beroerte bij gekregen. Hij ligt op de voute. Tante is er bij. Vader zal niet meer genezen.

— Dat is triestig... En nu kom ik wel ongelegen.

— Neen, het doet goed vriendschap te ontdekken. Maarten is op den molen. Er is veel werk, te veel zelfs. Wij hebben meer dan ons brood verdiend. Maar het is een slameur, omdat wij er nog bij boeren ook. Vader wilde het niet laten. Maar het hoefewerk komt veel op mij neer...

Julia De Vries verzweeg het, hoe zij soms van den molen lang naar de torens van Gent kon staren. De stad lokte haar.

Als zij eens een stadsdame kon worden wenschte ze dan... O, nooit meer moeten slaven en wroeten in het boerenbedrijf. En zij had dikwijls de voorname dames uit de stad benijd. Die hadden een gemakkelijk leven, konden veel wandelen, zich altijd net kleeden.

— Gij hebt veel land? vroeg Danneels.

— Nog al... de molen is van ons, maar vader heeft land gepacht van mijnheer Van Beveren... ge kent hem wel?

— De rentenier uit het Onze Lieve Vrouwen-Broederstraatje?

— Ja... Hij woont met zijn zuster en drie nichten... Allemaal ongetrouwd. Zij zijn rijk, Maar mijnheer Van Beveren is een brave eigenaar.

naar. Hij komt nu en dan eens. Hij heeft al heel den Zomer een arme weduwe en haar kinderen geholpen. Maar nu moet ge eten en drinken, Ferdinand.

Danneels vertelde dat hij te Gent een huis en magazijnen zou huren.

Het gesprek werd gestoord door de komst van een jongen boer.

— Goeden avond, Steven, zet u, noodigde Julia. Met vader nog altijd 't zelfde. En dat is mijnheer Danneels... Ge moet u hem nog herinneren... Ge hebt nog met hem en mij en Maarten gespeeld.

— Is 't waar? vroeg Danneels. En hoe heet gij dan, vriendschap?

— Steven Teunissen... Ik herinner mij u wel.

Zij spraken over de vroegere jaren. En Steven Teunissen hoorde nu ook hoe Danneels vooruit was gegaan.

— Ik zal het stalwerk doen, zei Steven. Geef mij de lantaarn, Julia.

— Wat zaken heeft die stadsheer hier? mompelde hij buiten.

En Steven ging aan Maarten vertellen welke bezoeker er was.

— Ha! die vent komt hier smullen op onze kosten, zei Maarten kwaad.

Hij droeg Steven op, wat naar den molen te

zien. En driftig daalde hij de trap af. Nijdig stapte hij zijn woning binnen.

— Ha! dat is Maarten... u herken ik nog, zei Danneels, dadelijk oprijzend, om den mulderszoon de hand toe te steken.

— Herkent gij mij, wel daar is toch de deur! antwoordde Maarten. En als gij niet seffens vertrekt, zal ik u met eenige stampen onder uw broek den weg naar Gent wijzen. Het is hier geen herberg... Wij nemen geen reizende passanten op. En dus buiten!

— Maar zijt gij niet beschaamd? vroeg Julia nu, zeer verontwaardigd.

— Neen, ik ben niet beschaamd. Een vreemden snuiter hebben we niet noodig. Er zwerft allerlei raar volk rond.

— Maar gij weet zeker nog niet wie ik ben. Mijn naam is Ferdinand Danneels, ik ben vroeger hier zoo dikwijls geweest, sprak de bezoeker.

— Dat kan mij niet schelen! Pak uw biezen en toon mij uw hielen!

— Maar wat hebt gij tegen mij?

— Zijt gij nog niet buiten en zal ik u waarlijk aan de deur moeten jassen? hernam Maarten met dreigend gebaar.

— Gij zijt baas op den molen, maar ik ben het in huis, zei Julia. En mijnheer Danneels blijft hier. Ik heb hem uitgenoodigd ter wille van oude vriendschap en trouw. Gij gedraagt u gemeen. O,

moest vader nog kunnen spreken, hij zond u buiten!

— Julia, om mij geen ruzie, sprak Danneels. Ik dank u voor uw hartelijk onthaal. Uw broer doet onrechtvaardig, maar hij is verblind. Natuurlijk zal ik heen gaan. Geen twist in het gezin en vooral niet, waar uw vader ziek is.

— Gij hebt den wind van achter! spotte Maarten.

Danneels vertrok.

— Dat is rap gehandeld, hé, zei Maarten tot zijn zuster.

— Ik zal nu niet twisten... gij vergeet, dat vader stervend is, antwoordde Julia en ze ging bij den kranke.

Zij begreep dat Steven haar broer gewaarwaarschuwd had en wilde hem nu ook niet zien. De avond kroop voorbij. In den nacht werd de mulder onrustiger.

Julia en tante zaten bij hem. Maarten liet den molen werken. Geld verdienen! Te middernacht riep Julia hem.

— Vader sterft! riep zij weenend.

Toen kwam Maarten. Een half uur later was De Vries overleden.

Julia en tante namen eindelijk wat rust. Maarten zat nog in de keuken. Hij nam een lampje en opende de val van de keldertrap. Stil daalde hij de treden af. Hij zette dan het lampje op den

vloer. Eeven luisterde hij. Maar hij hoorde niets dan den wind. Maarten nam een ijzer. En hij hief in den hoek een steen uit den grond, na eerst eenige kisten verschoven te hebben. Uit een opening haalde hij een grijzen pot boven... Hij woelde in geld, zilver en goud, trok een groote beurs uit zijn zak en vulde die haastig.

— Ik heb veel harder gewerkt dan Julia en mag een voordeel hebben, mompelde hij.

Dan bracht hij alles in den vorigen toestand terug. De dief sloop met zijn buit naar den molen. Hij maalde nog een zak meel.

Wat later draaiden de wieken niet meer. Maarten stelde ze in een recht kruis, als rouw om zijn vader. Dan strekte hij zich op een matras uit om wat rust te nemen.

De molen zwaaide heen en weer in den fellen wind en zuchtte in zijn gebinten. 't Was of hij jammerde om den dood van zijn ouden baas...

Maarten lag wakker. Aan den schat in den kelder dacht hij zoo dikwijls.

III.

Twee dagen na de begrafenis zond Maarten tante Filomena weg.

— Wij zullen vaders geld verdeelen, zei hij 's avonds tot Julia.

— Wij hebben daarvoor den tijd nog.

— Neen, wij doen het nu. Ieder weet dan al wat hij heeft.

Maarten sloot de blinden en grendelde de deuren.

— Gij weet zoo goed als ik waar vaders geld bewaard is, zei hij. Wij zullen het boven halen.

— Waarom nu al?

— Ik wil het... ga mee...

Hij nam de lamp en, eigenlijk met tegenzin, volgde Julia haar broer in den kelder. Maarten opende de schuilplaats en nam er den pot uit. Zij droegen dien naar boven. Maarten goot den inhoud op eenige meelzakken om het metaalgeluid te dempen. Zijn oogen gloeiden. Julia bleef kalm, keek onverschillig naar het goud en zilver.

— Wij zullen het tellen, fluisterde Maarten.

Julia nam er geen deel aan. De inhaligheid van haar broer wekte afkeer. Eindelijk noemde Maarten het bedrag.

— Er moet meer zijn, zei Julia. Vader heeft mij de som genoemd. En het was veel meer.

Julia haalde diep uit de kastlade papieren.

— Hier staat het op... het is vaders schrift, hernam ze. Dat kan niet missen. Ha! ik heb in den nacht van vaders dood geldgerinkel gehoord. Gij zijt toen in de kelder geweest. Ik lag wakker. Wilt gij nu uw zuster bestelen?

Plots greep Maarten haar vast.

— Valsche feeks! siste hij. Gij durft dat zeggen. Vader heeft u een deel vooraf gegeven... Hij bedroog me.

— O, beschuldig vader niet van onrechtvaardigheid!

— Beticht mij nooit van diefstal! zei Maarten.

Julia werd bang van haar broer.

— Ge zijt tevreden met uw deel? vroeg Maarten.

— Ja...

— Dan is de zaak uit. Maar moest gij mij betichten, wacht u dan. Ik ben geen dief.

Maarten bracht zijn geld naar den molen. Julia borg het hare in haar kamer. En ze weende. De ellende begon al. Maar ze zou met mijnheer Van Beveren spreken.

Maar Julia ging niet dadelijk naar mijnheer Van Beveren. Zij hoopte dat Maarten nog zou veranderen. Eenige weken verliepen.

Steven kwam niet meer naar de hoeve. Hij had Julia te Gent met Danneels gezien.

— Ha! ze wil met hem trouwen om in de stad te kunnen wonen, dacht hij. Julia zou een mevrouw willen zijn.

Op een avond zei Maarten tot zijn zuster:

— Steven blijft hier weg. Vader had gehoopt dat gij zijn vrouw zoudt worden.

— Gij wilt mij hier weg hebben om baas te zijn van den molen. Het is leelijk van u, Maarten.

— Gij kunt boerin worden. Er is een hoeve open.

— Ik trouw nog niet. En ik ben niet met Steven verloofd.

— Hij is kwaad omdat gij bij dien Danneels komt. Is dat waar?

— Ik spreek hem soms. Hij is een oude vriend van ons.

— Trouw dan met hem. Gij kunt madame worden in de stad.

— En ik moet hier weg, hé! Maar zoo rap ga ik niet!

Er was dikwijls getwist tusschen broer en zuster. Maarten haakte naar 't geld. Maar ook Julia was ontevreden. Zij droomde er van om te Gent te wonen. En Danneels was vriendelijk te-

gen haar. Zij hield wel van Steven maar met hem zou ze een boerin zijn en met den rijken Danneels een dame. Neen, die gedachten waren niet goed. Julia voelde het wel. En zij besloot met mijnheer Van Beveren te spreken.

Maar daags na dat besluit, kwam Betje Looze verschrikt en schreiend bij Julia.

— O, ik ben naar Gent geweest om het weekgeld bij mijnheer Van Beveren te halen, vertelde het kind. Er stond veel volk in de straat. En de menschen zeiden, dat mijnheer Van Beveren, zijn zuster en de nichten allen vermoord zijn door dieven.

Julia schrok geweldig. Maarten kwam wat later ook uit de stad.

— Waar zijt gij nu met uw Danneels? riep hij uit. Het gerecht zoekt hem voor een wreeden moord! Heel Gent staat overhoop. En weet gij wie er vermoord is? Mijnheer Van Beveren, zijn zuster en zijn twee nichten, dat zijn er vier.

Eensklaps stond het Julia voor, dat Danneels bij hun laatste wandeling over Van Beveren had gesproken.

— De moord is gepleegd door zekeren Mast, vertelde Maarten. En uw Danneels is de kameraad van Mast. Hij heeft u veel leugens wijs gemaakt. Hij is al gestraft geweest voor deugnieterie. En hij bezit niets... Hij kwam hier om ons geld.

Maarten deelde dan mee hoe de moord ontdekt werd.

Mijnheer Van Beveren woonde in de Vrouwebroederstraat. Vier dagen bleef het huis gesloten. Dat bevreemde de geburen. Men had aan de woning geklopt. En men kreeg geen antwoord. Toen verwittigde men de overheid. Een smid brak de deur open. De gerechtsdienaren zagen het vreeselijk schouwspel...

Dadelijk maakten de schepenen bij plakkaat de misdaad bekend, en loofden twee honderd patacons uit aan wie de daders kon aanbrengen.

Een zekere Boeykens, waard uit «Het Wapen van Amsterdam» in de Molenaarstraat, kwam dadelijk inlichtingen brengen op het stadhuis. Vijf dagen geleden, tusschen zes en zeven uur 's avonds, kwamen twee personen in zijn herberg. Zij wieschen hun handen en vroegen dan wijn. 't Waren Jan Mast en Ferdinand Danneels. De laatste was eerst vertrokken. Boeykens had toen Mast naar huis geleid. Onderwege liet Mast eenige messen met zilveren heft van onder zijn vest vallen... De poorten der stad werden gesloten, en men lette nauw op ieder, die in en uit wilde. Mast was uit zijn woning in de Lievegang verdwenen. Danneels vond men ook niet.

Met dit nieuws was Maarten uit Gent gekomen. Julia luisterde en duizelde. Zij had mijnheer Van Beveren zoo goed gekend.

— Gij kunt nu ook nog last krijgen, beweerde Maarten. Ha! ge moest een mand uit de stad hebben. En Steven was niet wel genoeg.

Maarten ging naar den molen. Julia zat weenend in de keuken. O, dit nieuws! Eensklaps werd de deur geopend.

Danneels stond daar.

— Ze beschuldigen mij van moord, zei hij. Ik ben onplichtig. En ik wil weg. Geef me geld, ik ga naar Rijsel.

't Was Julia of eensklaps haar vader naast haar stond en haar vermanend toesprak:

— Die man is een afschuwelijke moordenaar! Breek af met hem...

Zij riep om Maarten. Danneels liep buiten.

Julia hoorde stemmen, getwist, lawaai... Even later sprong Steven Teunissen binnen.

— O, jaag Danneels weg... jaag hem weg! kreet Julia.

— Hij is gevlucht. Ik wilde hem pakken, maar hij gaf mij een felle stoot in de borst. Ik zal hem aanklagen.

— Ja, klaag hem aan! zei Julia. Hij verdient het. Hij wil naar Rijsel.

Steven ging weer heen. Hij vertelde aan Maarten dat Danneels hier geweest was en zou den dief achtervolgen.

Maar Maarten kwam in huis. De geldzuchtige broeder dacht weer aan zijn belangen.

— Julia, gij hebt Danneels goed gekend. Ik moet dat aan de overheid zeggen, sprak hij sluw.

— Mij aanklagen!

— Ja... de wet is de wet. Als ik zwijg en het toch uitkomt dat Danneels bij u kwam, zou de wet mij ook voor medeplichtig kunnen houden. Van Beveren was onze eigenaar en wij wisten, hoe het bij hem thuis gesteld was. De menschen zouden kunnen beweren, dat wij Danneels inlichtingen hebben gegeven. Ja, ik moet eerlijk melden dat Danneels met u liep...

— Maarten, doe dat niet, smeekte Julia. O, als ze mij aanhielden! En ik weet toch niets van den moord.

— Er is een middel om mij te doen zwijgen, Julia, hernam Maarten. Als gij mij het huis en den molen verkoopt, wil ik het gevaar, om alles te verbergen, op mij nemen. Anders moet ik naar 't gerecht...

— Alles is mij goed! riep Julia wanhopig uit.

En Maarten schreef een overeenkomst waarbij Julia het huis en den molen voor een spotprijs aan hem over liet. Met bevende hand teekende ze.

— Gij zijt ziek, zei Maarten. Ga maar naar bed. Ik zal de koeien wel melken...

Met de koorts op 't lijf legde Julia zich neer. O, het werd een vreeselijke nacht.

Maarten had nu den molen...

Julia bleef twee dagen te bed. Ze at of dronk

niet. Maarten kwam nu en dan eens naar haar zien. Steven verrichte het hoefewerk.

Den derden dag stond Julia op. Steven vertoonde zich nu niet meer. Julia deed zwijgend haar bezigheden. Maar zij verkeerde in hevigen angst, dat zij ook gehaald zou worden, al was het dan maar om te getuigen. Zij wist nog niet, dat Steven een naamloozen brief naar de Schepenen van Gent geschreven had, meldend, dat Danneels naar Rijsel was gevlucht. Zoo zou hij zelf niet onderhoord worden en behoefde hij Julia niet te noemen.

Den zesden dag, 's avonds, kwam Steven in het muldershuis. Julia en Maarten zaten aan tafel.

— Ik kom van Gent, zei Steven. Danneels is aangehouden. Zij hebben hem te Rijsel gepakt in een herberg. Hij had al van zijn buit, bij mijnheer Van Beveren gestolen, verkocht. Een schepene van Gent en zijn gerechtsdienaren zijn naar Rijsel gegaan... De Fransche politie hielp hen. Danneels wilde nog vluchten, maar zij stekten hem bij de kraag. Hij is vanmiddag te Gent aangekomen.

— En Mast? vroeg Maarten.

— Daar weten zij niets van... Danneels heeft al bekend, dat zij samen den moord gepleegd hebben. Eerst loochende hij. Maar zij brachten hem seffens voor de pijnbank. En hij is daar op zijn

knieën gevallen en hij riep uit: « Ik heb het gedaan! »

— O, en nu zal ik last krijgen! vreesde Julia.

Maar Steven stelde haar gerust. Hij vertelde, hoe hij het nieuws van Danneels vlucht gemeld had. Julia keek hem dankbaar aan. Hoe had zij Stevens behandeld! En hij was een moordenaar.

Twee dagen later wist Steven, dat ook Mast gevangen was genomen... En nog wel te Gent zelf, waar de moordenaar rond doolde. Op een avond was hij ontdekt bij de Roskamstraat, op een hofje... Hij verweerde zich tegen zes, zeven personen, vluchtte dan door wel honderd menschen achtervolgd... Hij sprong in de Neerschelde, zwom over het Rommelwater en ontkwam... 's Morgens rond zeven uur stond hij aan de poort der abdij van Sint-Pieters. De knecht herkende hem en riep:

— Wat hebt gij gedaan? Ga van mij weg.

Maar Mast vroeg:

— Waar moet ik nu gaan of keeren?

Hij trad dan de kapel van den Schreiboorn binnen... daar kwamen gerechtsdienaren. Mast gaf zich gewillig over.

Julia was angstig. Als zij ook eens naar Gent werd geleid! Als duizenden menschen haar naschreeuwden!

Zij kromp ineen van angst...

En 's avonds zeer laat pakte ze wat kleeren in,

nam een kleine som van haar erfenis, en verliet haar huis.

Weenend, gedreven door vrees, doolde ze heen in de duisternis.

IV.

Mast en Danneels werden op vreeselijke wijze ter dood gebracht. 't Gerecht was toen ook wreed. En dat verhaal staat nog opgeteekend.

Maarten De Vries was ook gaan zien naar Gent.

Maarten De Vries spoedde zich naar huis. Hij was akelig bleek. Bij den molen ontmoette hij Steven.

— O, het was wreed, zoo wreed! Ik ben er ziek van! zei Maarten.

— Waarom gingt gij zien? Ik weet nu, waar Julia is... Op een hoeve onder Gaver...

— O, haal ze terug... haal ze terug! smeekte Maarten. Julia moet weer keeren...

Maarten had een onrustigen nacht. Hij kon niet slapen. Mast en Danneels hadden gehandeld uit geldzucht.

— En ik ben ook in de macht van den geld-duivel, kreunde Maarten. Ik zou misschien ook Julia gedood hebben, als ze me geen baas op den molen liet. Ik heb haar bestolen... ik ben slecht. Ik heb om geld vader verdriet aangedaan...

Julia had een heelen nacht gedooeld... 's Morgens bood ze zich op eenige hoeven aan om zich te verhuren als meid. Als ze maar ergens een schuilplaats had, waar men ze uit Gent niet zou vinden...

Eindelijk werd ze op een boerderij bij Gaver aanvaard. Zij vertelde dat haar vader gestorven en moeder ook al dood was en zij nu werk zocht...

Zij had van rijkdom gedroomd en diende nu als meid bij een boer.

Julia was in de keuken toen de zoon van dien boer uit Gent terugkeerde en over de vreeselijke strafuitvoering sprak.

— O, ik kan dat niet hooren! riep Julia uit. Zoo wreed...

Zij liep naar buiten. En daar weende zij achter de deur. Zij dacht aan Danneels... Ja, hij was een moordenaar geworden... Maar ze had toch

als kind in zijn huis verkeerd. En zijn ouders waren brave lieden geweest.

Welk een einde!

Den volgenden morgen schrok Julia. Plots verscheen Steven Teunissen.

— Ik heb u gevonden, zei hij. En ik kom u halen... Maarten vraagt het... Hij is gisteren te Gent geweest om Danneels en Mast te zien sterfen. En hij is heel veranderd. Ik geloof dat de strafuitvoering hem erg heeft gepakt. O, Julia, waarom zijt gij gevlucht?

Zij vertelde het, maar gaarne zou ze nu weer keeren. Steven zei tot de boerin dat Julia dichterbij Gent moest wonen. De vrouw bromde wel... Maar wat later vertrokken Julia en Steven.

— Ik heb u lang gezocht en eindelijk vond ik uw spoor, zei Steven.

— O, dat gij nog zoo veel moeite voor mij doet!

— Maar natuurlijk! Gij weet, hoe gaarne ik u zie...

— Na alles wat er gebeurd is... Ik, die zoo leelijk deed...

— Ieder kan eens missen... Danneels heeft leugens verteld. Hij is nooit houtkoopman geweest... Hij was wel dikwijls te Rijsel, maar om slechte streken uit te halen. Mast heeft hem in 't kwaad gesleurd. Danneels had gehoord, dat uw vader erg ziek was en zou sterven... En toen

kwam hij bij u. Hij had met u willen trouwen, omdat gij na uw vaders dood veel geld zoudt hebben, dacht hij. Zoo bedroog hij u... Mast verlokte hem tot den moord. En Danneels wilde met dat gestolen geld een huis koopen, om u wijs te maken, dat hij een welgesteld man was...

— En ik geloofde alles, uit zucht om te Gent te kunnen wonen en een rijke mevrouw te worden... O, wat ben ik verblind geweest! kloeg Julia.

Maarten was blijde dat zij terug kwam. Hij scheurde het papier, waarop stond dat Julia hem den molen verkocht, en gaf het gestolen geld terug. Hij was veranderd en voelde groot berouw.

Later trouwde Julia met Steven, en zij gingen op een hoeve wonen.

Maarten nam ook een vrouw en bleef op den molen, maar hij had de helft der waarde eerlijk aan Julia betaald.

En nu was hij een rechtschapen mensch. Hij hielp armen en zoo ook weduwe Looze en haar kinderen, gelijk vader het gewenscht had.

Maarten had geleerd dat er een grooter schat is dan geld: tevredenheid en een gerust geweten...

De naaste week verschijnt Nr 352: HET HUIS
IN DE DENNEN.

Verscheidene boekjes zijn weerom herdrukt.
Vraag ze aan Uwen verkooper.

Vraag ook onzen nieuwen kataloog.